

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/210/2021
Identifikačné číslo spisu:	8712206115
Dátum vydania rozhodnutia:	26.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8712206115.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. M., narodený X. C. XXXX, G. - C., S. XXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Marekom Radačovským, Košice, Žriedlová 3, proti žalovaným 1/ obchodná spoločnosť KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpenému advokátkou JUDr. Danušou Tichou, Bratislava, Nám. M. Benku 6, 2/ C. J., narodený XX. I. XXXX, L. - K. T., I. X. XXX/XX, zastúpenému advokátom JUDr. Ivanom Kochanským, Nitra, Farská 33, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12C/377/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. januára 2021 sp. zn. 7 Co/107/2020 takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovaní 1/, 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 30. septembra 2019 č. k. 12C/377/2012-831 v spojení s opravným uznesením zo 4. augusta 2020 č. k. 12C/377/2012-948, zaviazal žalovaných 1/, 2/ zaplatiť žalobcovi titulom bolestného sumu 11 242 eur s 9%-ným úrokom z omeškania ročne od 2. februára 2012 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalovaných 1/, 2/ zaviazal zaplatiť žalobcovi titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 49 370 eur s 9%-ným úrokom z omeškania ročne od 2. februára 2012 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalovaných 1/, 2/ zaviazal zaplatiť žalobcovi titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 24 685 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Znalkyni C.. J. T. a znalcovi C.. X. Y. priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 50 % a proti žalovaným 1/, 2/ v rozsahu 50%. Žalovaných 1/, 2/ zaviazal zaplatiť na účet Okresného súdu Nitra súdny poplatok za žalobu vo výške 5 117,50 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo

žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie vo vzťahu k námietke žalovaného 1/ ohľadne jeho pasívnej legitimácie, ktorú namietal s tým, že poškodený nemá právo na plnenie proti poisťovni s poukazom na §§ 822 a 823 Občianskeho zákonníka záväzok poisťovne nahradiť poškodenému škodu za poisteného je záväzkom voči poistenému, nie voči poškodenému uviedol, že vzťah poškodeného a poisťovne nie je vzťahom zodpovednosti za škodu, pretože zodpovednostný vzťah vzniká medzi poškodeným a tým, kto mu škodu spôsobil. Prijal záver, že žalovaný 1/ je pasívne legitimovaným v tomto konaní, pričom zároveň poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/185/2009, 4Cdo/29/2007, zákon č. 381/2001 Z.z. a jeho ustanovenia § 15 ods. 1, podľa ktorého náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

1.2. Vo vzťahu k vznesenej námietke premĺčania nároku, ktorú v priebehu konania vzniesol žalovaný 2/ a to s poukazom na subjektívnu dvojročnú premĺčaciu lehotu uvedenú v §106 ods. 2 Občianskeho zákonníka a na tú skutočnosť, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu pre účely bolestného došlo v júli 2010 a pre účely sťaženia spoločenského uplatnenia k 31. júlu 2010 a návrh na vstup jeho osoby do konania bol súdu doručený 29. júna 2012, právoplatne o ňom bolo rozhodnuté súdom až 13. septembra 2012, súd prvej inštancie prijal záver, že nárok žalobcu nie je premĺčaný. Súd prvej inštancie sa s týmto názorom žalovaného 2/ nestotožnil a vznesenú námietku premĺčania nepovažoval za dôvodnú, nakoľko s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. R 36/1999 za smerodajný považoval dátum, kedy bol súdu doručený návrh na pripustenie vstupu žalovaného 2/ do konania, čo bolo 29. júna 2012. Konštatoval, že hmotnoprávne účinky začatia konania voči ďalšiemu účastníkovi konania na strane žalovaného nastali dňom, kedy došiel súdu návrh na pripustenie účastníka do konania. Uviedol, že pre začiatok plynutia dvojročnej subjektívnej lehoty je významný časový moment - ustálenie zdravotného stavu, čo bolo v prípade pre účely hodnotenia bolestného júl 2010 a pre účely hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia 31. júla 2011. (správne malo byť 31. júla 2010 - poznámka odvolacieho súdu).

1.3. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobcovi pri dopravnej nehode s poukazom na § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka, prípadnou liberáciou s poukazom na § 428 Občianskeho zákonníka, (ďalej aj len „OZ“) resp. aj spoluzavinením, prípadne výlučným zavinením dopravnej nehody samotným žalobcom s poukazom na § 441 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že žalobca aj žalovaný 2/ ako účastníci cestnej premávky svojím konaním zavinili dopravnú nehodu a to každý z nich v rovnakej miere 50 %. Poukázal na to, že zo znaleckého posudku č. 280/2010 znalca W.. O. O. vyplýva, že technikou príčinou predmetnej dopravnej nehody bola nesprávna technika spôsobu používania komunikácie zo strany chodca a rýchlosť jazdy žalovaného 2/. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo preukázané, že žalobca sa ako chodec zúčastňoval cestnej premávky pod vplyvom alkoholu s hodnotou 1,85 g/kg, čím porušil zákonnú povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a/, § 53 ods. 2 a 3 zák.č. 315/1996 Z.z. o premávke na cestných komunikáciách a prevenčnú povinnosť uloženú s poukazom na ustanovenie § 415 OZ. Chodec pod vplyvom alkoholu predstavuje riziko na cestnej komunikácii, požitie alkoholu v takomto množstve ovplyvnilo žalobcu ako chodcu (jeho videnie, odhad vzdialenosti), čo malo vplyv na mieru jeho zavinenia. Škoda bola spôsobená aj zavinením poškodeného s poukazom na ustanovenie § 441 OZ a potom aj žalobca musí znášať škodu pomerne, nie sám, ale spolu so žalovaným 2/, ktorý by sa zodpovednosti mohol zbaviť, ak by preukázal, že škodovej udalosti nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno od neho požadovať. Žalovaný 2/ však v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal jednoznačne a bez pochybností, že škodovej udalosti nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, pretože obaja znalci W.. O. aj W.. C. sa vo svojich znaleckých posudkoch zaoberali otázkou, ako by bolo možné zabrániť vzniku dopravnej nehody zo strany vodiča aj chodca a uviedli, že vodič mal možnosť zabrániť zrážke, ak by sa pohyboval nižšou rýchlosťou a vozidlo by zastavil pred miestom zrážky. Na základe toho prijal súd záver, že žalovaný 2/, ak by vynaložil všetko možné úsilie, mohol zabrániť dopravnej nehode a teda nemôže sa zbaviť svojej objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Zo znaleckých posudkov súd prvej inštancie vyvodil záver, že aj žalobca aj žalovaný 2/, obaja ako účastníci cestnej premávky zavinili dopravnú nehodu a to každý z nich v podiele 50 % pre žalobcu aj žalovaného 2/, pretože za škodu, ktorá žalobcovi vznikla pri

dopravnej nehode sčasti zodpovedá sám žalobca, ktorý porušil nielen všeobecnú prevenčnú povinnosť (§ 415 OZ) ale aj ustanovenie § 53 ods. 2 zák. č. 315/1996 Z.z. tak, že po použití alkoholických nápojov prechádzal cez cestu, pričom sa pred vstupom na vozovku riadne nepresvedčil, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Poškodený tým, že pod vplyvom alkoholu nesprávne reagoval na prichádzajúce vozidlo konal v rozpore s ustanovením § 415 OZ, a preto aj on nesie spoluzodpovednosť na vzniku dopravnej nehody. Rovnako tak vodič motorového vozidla porušil svoje povinnosti vyplývajúce z ustanovenie § 4 ods. 2 písm. e/, f/ zák. č. 315/1996 Z.z. ktoré mu ukladajú dbať na zvýšenú opatrnosť voči chodcom a tiež povinný dať prednosť chodcom prechádzajúcim cez priechod pre chodcov, pritom ich nesmie ohroziť ani obmedziť; na ten účel je povinný zastaviť vozidlo. Zohľadnil obe príčiny podieľajúce sa na vzniku škody, a to jednak nesprávnu reakcia vodiča, ktorý potom, čo spozoroval na ceste žalobcu iba spomalil a prešiel vozidlom v snahe vyhnúť sa žalobcovi do pravého jazdného pruhu a jednak nesprávna reakcia chodca, ktorý musel vidieť prichádzajúce vozidlo, napriek tomu sa rozbehol po prechode a tak nesprávne reagoval na prichádzajúce vozidlo, pričom je potrebné zohľadniť aj to, že chodec bol pod vplyvom alkoholických nápojov.

1.4. Vo vzťahu k výške náhrady za bolesť a výške náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie uviedol, že táto sa určuje sumou 2%-tá z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky, zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa ods. 1 za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor. Konštatoval, že výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bola stanovená opatrením Ministerstva zdravotníctva SR č. 13134/2010 za rok 2010 vo výške 14,89 eura, za rok 2011 - 15,38 eura. S ohľadom na počet stanovených bodov by potom podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcovi patrila náhrada za bolesť vo výške 22.484 eura (1.510 bodov x 14,89 eura) a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 98 740 eur (6.420 bodov x 15,38 eura) s poukazom na lekársky posudok C.. Y. č. 43/2011. Zohľadnil, že miera zavinenia žalobcu na vzniku škody je 50 %, preto mu priznal náhradu za bolesť vo výške 11 242 eur a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 49 370 eur.

1.5. S poukazom na vek žalobcu v čase dopravnej nehody - 19 rokov, ako aj charakter poranení a poškodenie zdravia a trvalé následky, ktoré považoval za následky veľmi závažného charakteru obmedzujúce žalobcu po celý jeho život dospel k názoru, že sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa a preto náhradu na sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšil o 50%, čo by bola v danom prípade suma 49 370 eur (50% zo sumy 98 740 eur), avšak s poukazom na mieru zavinenia žalobcu na vzniku škody v rozsahu 50 %, vyčíslil výšku mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 24 685 eur. Za dôvod hodný osobitného zreteľa odôvodňujúci zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia súd prvej inštancie považoval vek žalobcu v čase dopravnej nehody s tým, že ide o mladého človeka, ktorý mal celý život ešte pred sebou, ktorý sa mohol pracovne realizovať, založiť si rodinu, venovať sa vo voľnom čase svojim záľubám, žiť život tak ako žijú všetci zdraví ľudia, čo je po dopravnej nehode u neho takmer vylúčené s poukazom na trvalé následky, ktoré mu zostali a ktoré boli popísané v lekárskom posudku a to telesné - somatické trvalé následky ako aj psychické trvalé následky. Za dôvod hodný osobitného zreteľa súd považoval aj uznanie invalidity a stanovenú mieru poklesu vykonávať pracovnú činnosť na 75 %. Konštatoval, že poškodenie zdravia žalobcu takmer úplne vyradilo zo spoločenského a sociálneho života už vo veku 19 rokov, žalobca má organickú poruchu mozgu, čiastočné ochrnutie všetkých končatín a tento stav je nezvratný. Zohľadnil, že žalobca je v liečbe psychiatra pre organickú poruchu osobnosti, organický psychosyndróm, organickú depresívnu poruchu. Vzal do úvahy, že žalobca sa v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, je odkázaný na sprievodcu, je odkázaný na osobnú asistenciu a poberá invalidný dôchodok.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 28. januára 2021 sp. zn. 7Co/107/2020 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšnej časti zamietol, potvrdil.

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých vyhovujúcich výrokoch ako aj vo výroku o priznaní odmeny znalcom, o povinnosti žalovaných zaplatiť súdny poplatok a o trovách konania zmenil tak, že žalovaní 1/, 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi titulom bolestného sumu 6 745,2 eura s 9%-ným úrokom z omeškania ročne od 2. februára 2012 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto

rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Žalovaní 1/, 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 29 622 eur s 9%-ným úrokom z omeškania ročne od 2. februára 2012 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Žalovaní 1/, 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 14 811 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Žalovaným 1/, 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 40 %.

Odvolací súd priznal znalkyni C.. J. T. a znalcovi C.. X. Y. nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 70 % a voči žalovaným 1/, 2/ v rozsahu 30 %, a rozhodol, že žalovaní 1/, 2/ sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet Okresného súdu Nitra súdny poplatok za žalobu vo výške 3 070,65 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odvolací súd žalobu žalobcu vo zvyšku zamietol a žalovaným 1/, 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 40 %.

2.1. Odvolací súd uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcich výrokoch odvolaním napadli žalovaní a v zamietajúcom výroku odvolanie podal žalobca. Predmetom odvolacieho konania z uvedeného dôvodu boli všetky výroky napadnutého rozhodnutia.

2.2. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v danej veci riadne zistil skutkový stav a vec v zásade aj správne právne posúdil, keď dospel k záveru, že žalobca aj žalovaný 2/ nesú zodpovednosť za vznik dopravnej nehody. Z hľadiska skutkových zistení súd prvej inštancie svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne odôvodnil a odvolací súd sa s týmito zisteniami stotožnil. Prijal však nesprávny právny záver ohľadom miery zodpovednosti akou sa strany sporu podieľajú na vzniku škody. Odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že z výsledkov vykonaného dokazovania nad všetky pochybnosti vyplýva, že žalobca aj žalovaný 2/ porušili svoje povinnosti tak, ako to vo svojom rozhodnutí uviedol nielen súd prvej inštancie ale aj odvolací súd v uznesení z 29. septembra 2017 č.k. 7Co/198/2016-573. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie a odvolanie strán sporu v tomto smere považoval za nedôvodné a nemajúce oporu vo vykonanom dokazovaní. Dôsledkom porušenia účastníkov cestnej premávky a to žalobcu ako chodcu a žalovaného 2/ ako vodiča motorového vozidla došlo na strane žalobcu k poškodeniu zdravia a na vznik zodpovednosti za škodu u oboch účastníkov cestnej premávky boli splnené všetky zákonné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu a to porušenie právnej povinnosti, vznik škody aj príčinná súvislosť.

2.3. Z výsledkov vykonaného dokazovania nesporne vyplýva, že žalobca bol 24. januára 2009 účastníkom dopravnej nehody v L., na ulici Š. P., pri ktorej bol ako chodec zrazený osobným motorovým vozidlom Q. Z., EČ: L. - XXX - R., ktoré riadil žalovaný 2/. Pri tejto dopravnej nehode utrpel žalobca množstvo zranení a to polytraumu s úrazovým šokom, mozgo-lebečné poranenie - zlomeninu jarmového výbežku spánkovej kosti vľavo, nahromadenie krvi nad tvrdou mozgovou blanou v čelovo temennej oblasti vľavo, pomliaždenie mozgu v spánkovej oblasti vľavo, difúzne axonálne poranenie mozgu, dve tržno-zmliaždené rany mäkkých tkanív hlavy v záhlaví, pomliaždenie až natrhnutie pľúc vpravo s nahromadením krvi a vzduchu v pravej pohrudničnej dutine a pomliaždenie pľúc vľavo, zlomeninu oboch kostí pravého predkolenia liečenú operačne 18. februára 2009, vnútrodreňovým štatisticky zaisteným klincom, dve tržno-zmliaždené rany pravého zápästia z lakt'ovej strany chirurgicky ošetrené, pomliaždenie a kožné odreniny v oblasti panvy - lopata bedrovej kosti vľavo. Priestupkové konanie za spáchanie priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky bolo vedené proti žalobcovi a toto bolo následne zastavené, pretože zodpovednosť za priestupok zanikla. Voči žalovanému 2/ ako vodičovi motorového vozidla priestupkové ani trestné konanie začaté nebolo.

2.4. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie v konaní bolo tiež preukázané, že žalobca ako chodec v opitom stave sa zdržiaval na ostrovčeku medzi cestami s ďalšou osobou, ktorá sa neštandardne správala a napriek tomu, že po ceste prichádzalo vozidlo riadené žalovaným 2/ sa rozhodol vstúpiť na priechod pre chodcov a rýchlym pohybom sa snažil prejsť na druhú stranu cesty. Napriek výhradám, ktoré žalobca voči vykonanému dokazovaniu v priebehu konania vznášal, odvolací súd dospel k záveru, že žalobca tým, že pod vplyvom alkoholu bol účastníkom cestnej premávky porušil svoju zákonnú

prevenčné povinnosť uvedenú v § 415 OZ a porušil tiež zákonnú povinnosť uvedenú v § 3 ods. 2 písm. a/, § 53 ods. 2 zák. č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách. Žalobca mal pod vplyvom alkoholických nápojov zníženú schopnosť posúdiť rýchlosť približujúceho vozidla a svoju schopnosť bezpečne prejsť cez priechod pre chodcov, pričom je dôležité, že podľa citovanej právnej úpravy chodec nemá absolútnu prednosť, pretože mu zákon ukladá povinnosť presvedčiť sa pred vstupom na vozovku, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva. Žalobca, ktorý sa pod vplyvom alkoholu zdržiaval na ostrovčeku spolu s osobou, ktorá tam robila kliky, nevenoval svoju pozornosť plynulému prechodu cez priechod pre chodcov a nedostatočne sa presvedčil o tom, či prichádza nejaké motorové vozidlo a či s ohľadom na jeho rýchlosť môže bezpečne vstúpiť na vozovku a prejsť celý priechod pre chodcov. Z uvedených dôvodov nesie aj on zodpovednosť za vznik škody podľa § 441 OZ.

2.5. Na strane druhej vodič motorového vozidla tiež porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z § 4 ods. 2 písm. c/ a f/ zák. č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách. Tieto ustanovenia ukladajú vodičovi motorového vozidla povinnosť dbať na zvýšenú opatrnosť voči chodcom prechádzajúcim cez priechod pre chodcov, dať prednosť chodcom prechádzajúcim cez priechod, pritom ich nesmie obmedziť ani ohroziť a na tento účel je povinný zastaviť vozidlo. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca mal vedomosť o tom, že na ostrovčeku medzi cestami sa nachádzajú dve osoby, pričom ich správanie nebolo štandardné. Jedna osoba stála, druhá robila kliky. Z uvedeného dôvodu prešiel z ľavého jazdného pruhu do pravého a spomalil rýchlosť. Takto urobené opatrenia žalovaného 2/ nezabránili stretu vozidla so žalobcom a k poškodeniu jeho zdravia. Žalobca vošiel na priechod pre chodcov a žalovaný 2/ už nedokázal zastaviť motorové vozidlo, aby sa tak vyhol stretu s chodcom. Žalovaný 2/ pri riadení motorového vozidla neprekročil dovolenú rýchlosť motorového vozidla, nedostatočne však vyhodnotil nebezpečenstvo situácie a svoju rýchlosť neznížil tak, aby v prípade núdze mohol vozidlo zastaviť. Z uvedeného dôvodu aj on porušil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu mu z § 4 ods. 2 písm. c/ a f/ zák. č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách, preto nesie zodpovednosť za vznik škody podľa § 428 OZ. Žalovanému 2/ sa v konaní nepodarilo preukázať, že škodu nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno považovať. Na tomto závere nič nezmenila ani obrana žalovaného 2/ podporená výpoveďami svedkov v tom, že žalobca, keď sa približovali motorovým vozidlom k priechodu pre chodcov, sa rozbehol k prichádzajúcemu autu, čo nemohol predpokladať a preto už kolízii nedokázal zabrániť. Už samotná skutočnosť, že na ostrovčeku medzi cestami v blízkosti priechodu pre chodcov sa neštandardným spôsobom pohybujú dve osoby, mala žalovaného prinúť spomaliť rýchlosť motorového vozidla tak, aby v prípade nebezpečenstva mohol vozidlo bezpečne zastaviť. Žalovaný 2/ tak nesprávne vyhodnotil vznik možného nepredvídateľného správania sa žalobcu a nevenoval mu zvýšenú opatrnosť.

2.6. Rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd dospel k záveru, že žalobca aj žalovaný 2/ zavinili dopravnú nehodu a vznik škody na zdraví žalobcu. Na rozdiel od právneho názoru súdu prvej inštancie odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil z hľadiska miery zodpovednosti žalobcu a žalovaného 2/ za vznik škody. Podľa názoru odvolacieho súdu miera zavinenia žalobcu je s ohľadom na konkrétne okolnosti tejto veci vyššia ako miera zodpovednosti žalovaného 2/. Žalobca totiž svojim aktívnym konaním priamo spôsobil vznik dopravnej nehody. Jeho miera zavinenia spočíva v porušení § 415 OZ a tiež v § 3 ods. 2 písm. a/, § 53 ods. 2 zák. č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách. Žalobca sa sám a svojou vinou dostal do stavu opitosti a v takomto stave sa s ďalšou osobou zdržiaval na ostrovčeku v strede komunikácie. Následne sa rozhodol náhle prejsť cez priechod pre chodcov aj napriek prichádzajúcemu motorovému vozidlu. Odvolací súd sa priklonil k tomu záveru, že miera zodpovednosti žalobcu na vzniku škody je v rozsahu 70 %. Odvolací súd zdôraznil, že okolnosti každej veci sú iné a súd je povinný zaoberať sa a zohľadniť osobitosti každej veci. V tejto veci odvolací súd zohľadnil, že žalobca sa nijako nesnažil predchádzať vzniku škody a vyhnúť sa stretu s motorovým vozidlom. Naopak sám svojim nezodpovedným správaním sa dostal do stavu zníženia svojich hodnotiacich schopností a pod vplyvom alkoholu nesprávne vyhodnotil nebezpečenstvo svojho konania v tom, že napriek prichádzajúcemu motorovému vozidlu náhle vstúpil na priechod pre chodcov, pričom s ohľadom na rýchlosť vozidla jeho vodič už stretu s chodcom nedokázal zabrániť.

2.7. Mieru zodpovednosti žalovaného 2/ ako vodiča motorového vozidla odvolací súd určil v rozsahu 30 %. Vychádzal z toho záveru, že žalovaný 2/ sa nižšou mierou podieľal na vzniku škody. Žalovaný 2/ neprekročil povolenú rýchlosť na danom úseku cesty. Pred jazdou nepožil alkoholické nápoje. Navyše,

keď zaregistroval na ostrovčeku v strede vozovky dve osoby urobil aj opatrenia, v snahe sa týmto osobám vyhnúť, previedol vozidlo do pravého jazdného pruhu a znížil rýchlosť. Napriek tomu, keďže nepredpokladal konanie žalobcu, ktorý náhle vošiel na priechod pre chodcov a snažil sa ho prebehnúť, nedokázal pred priechodom pre chodcov bezpečne vozidlo zastaviť. Keďže žalovaný 2/ nedostatočne vyhodnotil nebezpečenstvo situácie a svoju rýchlosť neznížil tak, aby v prípade núdze mohol vozidlo zastaviť, za situácie, že v strede cesty na ostrovčeku a v blízkosti priechodu pre chodcov videl dve osoby, zapríčinil vznik škody avšak jeho zavinenie treba hodnotiť v menšom rozsahu ako u žalobcu t.j. 30%.

2.8. Odvolací súd uviedol, že otázkou, kto zavinil a v akom rozsahu dopravnú nehodu, sa musel vyporiadať súd sám, pretože nemal výsledok priestupkového ani prípadného trestného konania. Priestupkové konanie, ktoré začalo voči žalobcovi za spáchanie priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky bolo zastavené, pretože zodpovednosť za priestupok zanikla. Voči žalovanému 2/ ako vodičovi motorového vozidla priestupkové ani trestné konanie začaté nebolo. V tomto smere súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie a riadne zistil skutkový stav, pričom jeho závery majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Námietky žalovaného 2/ o neexistencii príčinnej súvislosti medzi škodou a protiprávnym konaním žalovaného 2/, odvolací súd nepovažoval za opodstatnené.

2.9. Súd prvej inštancie sa podľa názoru odvolacieho súdu správne vysporiadal aj s výškou škody, ktorá žalobcovi vznikla a túto v zásade aj správne vyčíslil. Napokon strany sporu takto vyčíslenú škodu ani nenamietali až na námietku žalovaného 1/ voči výroku, ktorým súd priznal žalobcovi mimoriadne zvýšenie spoločenského uplatnenia. Vo vzťahu k výške bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne vyčíslil výšku škody a jeho závery majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Odvolací súd sa stotožnil s priznaným bodovým ohodnotením a vo svojom rozhodnutí iba prepočítal žalobcovi priznanú sumu s ohľadom na mieru jeho zavinenia. Na tomto základe potom titulom bolestného priznal žalobcovi náhradu za bolesť vo výške 6 745,2 eura, čo predstavuje 30 % z 22 484 eur (1.510 bodov x 14,89 eura). Ďalej priznal žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 29 622 eur, čo predstavuje 30 % zo sumy 98 740 eur (6.420 bodov x 15,38 eura), pričom lehotu na plnenie odvolací súd určil do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2.10. Vo vzťahu k nároku na náhradu za mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 14 811 eur, čo predstavuje 30 % zo sumy 49 370 eur (50% zo sumy 98 740 eur) odvolací súd uviedol, že aj tento nárok bolo potrebné žalobcovi priznať a to z dôvodov, ktoré podrobne uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Náhradu za mimoriadne zvýšenie sťaženie svojho spoločenského uplatnenia je možné priznať iba po preukázaní dôvodov hodných osobitného zreteľa zo strany žalobcu. Za danej situácie možno súhlasiť s konštatovaním súdu prvého stupňa, že v danej veci boli zistené podmienky na jeho zvýšenie v rozsahu 50 % čo predstavuje sumu 49 370 eur, z ktorej s ohľadom na mieru zavinenia žalobcu patrí 30 % t.j. suma 14 811 eur. V konaní bolo preukázané, že žalobca trpí okrem výrazného telesného poškodenia aj poškodením duševného zdravia a práve tak výrazná ujma poškodenia telesného aj duševného zdravia oprávňuje súd k mimoriadnemu zvýšeniu náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia až o 50 %. Okrem toho, ako správne súd prvej inštancie zohľadnil, k poškodeniu zdravia žalobcu došlo v mladom veku mal 19 rokov, pričom v dôsledku poškodenia zdravia bol uznaný invalidným so stanovenou mierou poklesu vykonávať pracovnú činnosť na 75 %. Žalobca má organickú poruchu mozgu a čiastočné ochrnutie všetkých končatín, pričom ide o nezvratný stav. Je teda na základe objektívnych lekárskeho posudkov a nálezov možno konštatovať, že ide o výnimočný prípad hodný osobitného zreteľa. Žalobca používa pri chôdzi dve francúzske barle, užíva lieky, ktoré mu znemožňujú viesť motorové vozidlo. Z výpovede svedka C. M.Č. - brata žalobcu na pojednávaní vyplýva, že žalobca chcel študovať na vysokej škole, športoval a rád chodil do kina. Po nehode nemôže študovať, pretože stratil pamäť. Rovnako nemôže pre bolesti športovať ani chodiť do kina. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd nestotožnil s tvrdeniami žalovaného 1/, že v danej veci neboli splnené podmienky na priznanie tejto náhrady. Žalovaný 1/ účelovo poukázal na časť výpovede rodičov žalobcu, pričom opomenul uviesť, že matka žalobcu potvrdila, že žalobca sa sám nedokáže o seba postarať a potrebuje pomoc ďalšej osoby. Nie je zorientovaný v čase a zabúda, nedokáže sa sám vrátiť z mesta. Otec žalobcu potvrdil, že žalobca má problém s chôdzou, bolia ho nohy, tak ho vozia autom. Má vážne problémy s pamäťou.

2.11. Odvolací súd zohľadňujúc všetky vyššie uvedené skutočnosti priznal žalobcovi nárok na náhradu škody tak ako uviedol vo výrokovej časti rozsudku a zároveň potvrdil výrok rozsudku, ktorým súd prvej

inštalácie v časti žalobu žalobcu zamietol. Pretože odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu škody v menšom rozsahu ako súd prvej inštalácie t. j. len v rozsahu 30 % , vo zvyšku žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

2.12. Vo vzťahu k úroku z omeškania, ktorý súd prvej inštalácie ako aj odvolací súd priznal žalobcovi a to vo výške 9 % od 02. februára 2012 do zaplattenia a zo sumy 6 754,2 eura titulom bolestného a zo sumy 29 622 eur titulom sťaženia spoločenského uplattenia, odvolací súd uviedol, že takto priznané úroky z omeškania považuje za správne. Výška úroku z omeškania v súlade s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. zvýšená o 8 percentuálnych bodov ako základná úroková sadzba určená ECB, čo bolo v čase omeškania 1 %. Počiatok omeškania rovnako ako súd prvej inštalácie aj odvolací súd určil dňom, ktorý nasleduje po dni, kedy žalovaný 1/ odmietol listom z 1. februára 2012 poskytnúť žalobcovi plnenie. Správne súd prvej inštalácie konštatoval, že v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Z toho vyplýva, že poisťovateľ vykonávajúci povinné zmluvné poistenie zodpovednosti má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá škodu priamo spôsobila. Poškodený môže priamo od neho požadovať na súde alebo mimo neho náhradu škody.

2.13. Súd prvej inštalácie napokon správne posúdil aj otázku premĺčania nároku a pasívnej legitímácie žalovaného 1/ a odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštalácie stotožnil.

2.14. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 a § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a s ohľadom na čiastočný úspech žalovaných 1/, 2/ priznal im pomerne voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 40 % (úspech 70 % mínus neúspech 30%).

2.15. O nároku na náhradu trov znaleckého dokazovania rozhodol odvolací súd podľa zásady úspechu v konaní § 255 CSP a priznal znalcom C.. J. T. a C.. X. Y. nárok na ich náhradu voči žalobcovi v rozsahu 70 % a žalovaným v 1/ a 2/ v rozsahu 30 % tak, ako tieto strany sporu zodpovedajú za vznik škody.

2.16. Zároveň uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne na účet Okresného súdu Nitra súdny poplatok za žalobu vo výške 3 070,65 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a to podľa § 2 ods. 2, 3 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Žalobca bol oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. ch/ zák. č. 71/1992 Zb. v znení do 30. septembra 2012, preto sú povinní pomernú časť poplatku zaplatiť žalovaní. Výšku súdneho poplatku vyčíslil odvolací súd zohľadňujúc 30% zavinenie žalovaného 2/ na vzniku škody na sumu 3 070,65 eura, čo predstavuje 30% z celkovej výšky poplatku 10 235,64 eura (6 % z predmetu konania t.j. sumy 170 594 eur).

3. Žalobca podal dovolanie proti rozsudku krajského súdu a to konkrétne voči všetkým výrokom tohto rozsudku, okrem výroku, v ktorom boli žalovaní zaviazaní zaplatiť súdu súdny poplatok.

3.1. Žalobca odôvodnil prípustnosť svojho dovolania od § 420 písm. f/ CSP a taktiež od § 421 písm. a/ CSP. Rozhodnutie krajského súdu podľa názoru žalobcu vykazuje znaky arbitrárnosti a svojvôle, zároveň nerešpektuje vykonané dokazovanie a odopiera žalobcovi spravodlivosť v tomto konaní až do takej miery, že zakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP a porušuje jeho právo na spravodlivé súdne konanie. Namietal, že svedecké výpovede označil Okresný súd Nitra za neveryhodné, krajský súd sa k svedeckým výpovediam nevyjadril, ale v rozsudku konštatuje, že súhlasí so záverom prvostupňového súdu. Ostatné dôkazy a to najmä znalecké posudky ako aj výpovede znalcov na pojednávaní dňa 12. februára 2014 krajský súd v napádanom rozsudku nespomína ani ich nevyhodnotil. Prvostupňový súd ich síce v rozsudku spomína s tým, že boli vykonané, ale ich nevyhodnotil.

3.2. Zároveň žalobca odvodzuje prípustnosť dovolania od § 421 písm. a/ CSP. Žalobca je toho názoru, že tým, že krajský súd vo svojom rozhodnutí neposúdil, nakoľko sa na škodlivom výsledku podieľali jednotlivé príčiny na oboch stranách a z hľadiska porušenia právnej povinnosti škodcom a poškodeným a neposúdil najmä to, o ako významnú povinnosť išlo, ako závažné bolo ich porušenie, aký vplyv malo na vznik škody, ale len mechanicky vypočítal jednotlivé porušenia žalobcu a žalovaného, odchýlil sa od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a vec nesprávne právne posúdil.

Dal do pozornosti závery vyjadrené v rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/213/2017 z 30. septembra 2019 , z ktorého uviedol, že : „Pre záver, nakoľko sa pri dopravnej nehode na vzniku škody

podieľalo i konanie samotného poškodeného žalobcu nemožno vychádzať len z porovnania všeobecného rozsahu povinností ukladaných pravidlami cestnej premávky jednotlivým účastníkom, ani z porovnania počtu porušených povinností na strane škodcu a na strane poškodeného v konkrétnej situácii. Rozhodujúce je posúdenie, nakoľko sa na škodlivom výsledku podieľali jednotlivé príčiny na oboch stranách a z hľadiska porušenia právnej povinnosti škodcom a poškodeným je podstatné najmä to, o ako významnú povinnosť išlo, ako závažné bolo ich porušenie, aký vplyv malo na vznik škody.

Preto sa žalobca pri vymedzení dovolacej otázky: „ pýta dovolacieho súdu, či pri posúdení miery spoluzavinenia žalobcu na vzniku škody stačí, aby súd vymenoval jednotlivé porušenia žalobcu a žalovaného a porovnal ich počet, bez toho aby vysvetlil o ako významnú povinnosť išlo, ako závažné bolo ich porušenie, aký vplyv malo na vznik škody ?“

3.3. Vzhľadom k tomu, že táto právna otázka ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená, : „ pýta sa žalobca pri vymedzení dovolacej otázky dovolacieho súdu, či žalobca ako chodec na prechode pre chodcov porušil prevenčnú povinnosť ustanovenú v § 415 OZ, tým, že v bol účastníkom cestnej premávky pod vplyvom alkoholu ?

3.4. Podľa názoru žalobcu to, že krajský súd sa nezaoberal vzhľadom na vykonané dokazovanie tým, či vodič porušil primeranú rýchlosť na danom úseku, vec nesprávne právne posúdil a keďže táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená :“ pýta sa žalobca pri vymedzení dovolacej otázky dovolacieho súdu, či pri určení miery zodpovednosti jednotlivých účastníkov dopravnej nehody za jej vznik stačí, že súd posúdil iba prekročenie resp. neprekročenie max povolenej rýchlosti vodiča, alebo sa jeho povinnosťou bolo zaoberať aj otázkou, či vodič dodržal primeranú rýchlosť na danom úseku v zmysle § 15 č. 1.) zákona 315/1996 Z.z. ?“

3.5. Vzhľadom k tomu, že táto právna otázka ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená, : „pýta sa žalobca pri vymedzení dovolacej otázky dovolacieho súdu, či žalobca ako chodec na prechode pre chodcov porušil povinnosť ustanovenú v §53 ods. 2 zákona č. 315/1996 Z.z., tým, že vstúpil na prechod bez toho, aby sa presvedčil, či môže bezpečne prejsť vzhľadom na prichádzajúce motorové vozidlo a či toto jeho konanie je zároveň aj porušením povinnosti ustanovenej v § 3 ods. 2 písmena a) zák. 315/ 1996 Z.z. ? „,

3.6. Žalobca uviedol, že krajský súd vo výroku rozsudku žalovaným priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 40%. Podľa jeho názoru, vychádzajúceho z ustálenej rozhodovacej praxi všeobecných súdov, je možné výnimočne nepriznať úspešnej strane náhradu trov konania v zmysle § 257 CSP. Spomenutým účelom tohto ustanovenia je primárne umožniť súdu zamedziť vzhľadom na celkové okolnosti prejednávaneho prípadu síce zákonným, no (i) „prítvrdým“ rozhodnutiam, respektíve takým rozhodnutiam, (ii ktoré by napriek svojej formálnej zákonnosti mohli vykazovať rozpor s dobrými mravmi. Vzhľadom k tomu, že táto právna otázka ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená: „ pýta sa žalobca pri vymedzení dovolacej otázky dovolacieho súdu ,či bol súd povinný vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu zaoberať sa možnosťou aplikácie § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania ?“

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol žalobca , aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu považuje za vecne správny a dovolacie dôvody za neopodstatnené, a preto navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol. Otázka, ktorú žalobca položil v dovolaní, nespĺňa kritéria § 421 písm. a/ CSP, nakoľko vo svojom dovolaní neoznačil ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil a ani neoznačil rozhodnutia dovolacieho súdu rozhodované rozdielne. Žalobca tvrdí, že závery súdu vykazujú znaky arbitrárnosti a nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Toto sa však nezakladá na pravde. Odvolací súd jasne, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil svoje rozhodnutie, pri svojom rozhodovaní zohľadnil všetky skutočnosti, dôkazy a vyjadrenia sporových strán a na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu správne rozhodol. Žalovaný v 1/ už aj vykonal žalobcovi úhradu jeho nárokov priznaných mu právoplatným rozsudkom.

5. Žalovaný 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že považuje dovolanie za neprípustné a

nedôvodné. Rozhodnutia, ktoré uviedol žalobca v dovolaní nie sú aplikovateľné na skutkový stav zistený súdom prvej inštancie a potvrdený odvolacím súdom. Súd prvej inštancie ani odvolací súd procesným postupom neznemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva a už vôbec nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože oba rozsudky subsumujú dôkladne zistený skutkový stav, s ktorým sa sudy dôsledne vysporiadali a na daný skutkový stav aplikovali správne právne normy s príkladným odôvodnením rozhodnutí.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), pričom dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

7. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

7.1. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

7.2. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

7.3. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

7.4. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané sudy prvej a druhej inštancie ako skutkové sudy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), avšak len pri dovolacom dôvode (vade zmätočnosti) v zmysle § 420 písm. f/ CSP, nie pri dovolacom dôvode v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

7.5. V dôsledku spomenutej viazanosti (§ 440 CSP) dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod; ide o posilnenie dispozičného

princípu v dovolacom konaní (deetatizáciu dovolania), pri plnom rešpektovaní autonómie a zodpovednosti dovolateľa, pri rozhodovaní o tom, či podá dovolanie, aký dovolací dôvod uplatní a akým spôsobom ho vymedzí. S tým súvisí aj procesná neutralita dovolacieho súdu, ktorý pri prípadných vadách dovolania tieto pri riadnom zastúpení dovolateľa nenapráva.

8. Dovolací súd konštatuje aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát dovolateľa, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolateľ namietal, že procesným postupom odvolacieho súdu došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Žalovaný v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP odvolaciemu súdu vytýkal, že jeho rozhodnutie vykazuje znaky arbitrárnosti a svojvôle. Mal za to, že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými a dôležitými skutočnosťami, podstatnými pre rozhodnutie vo veci samej ako aj ignoroval podstatné skutkové okolnosti ako aj dokazovanie svedeckými výpoveďami.

13. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý

proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

15. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Odvolací súd zhodnotil skutkový stav, ktorý vyplynul z dokazovania, a pri svojom právnom závere, podrobne a presvedčivo odôvodnil, z čoho vychádzal. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Dovoláním napádaný rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení.

16. Dovolací súd navyše pri posudzovaní dôvodnosti všeobecne namietaného porušenia procesných práv dovolateľa nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho výklad a záver boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné. Z obsahu preskúvaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplyva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

17. Ako vyplýva aj z judikatury ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

18. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP tak nemožno považovať to, že sudy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa. Žalovaný preto neopodstatnene v tejto časti namietal existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

19. Dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

20. Dovolateľ v dovolaní ďalej namietal, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. K tomuto uplatnenému dovolaciemu dôvodu dovolací súd uvádza nasledovné:

20.1. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

20.2. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnú (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnú (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

20.3. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický odklon jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“. Najvyšší súd konštantne vo svojich rozhodnutiach uvádza, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

20.4. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) odvolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax odvolacieho súdu (R 83/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, odvolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie odvolacieho súdu mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priečiaciemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a odvolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj tiež Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382).

21. Dovolateľ v súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP v dovolaní namietal, že odvolací súd sa odklonil ustálenej praxe odvolacieho súdu, keď vo svojom rozhodnutí neposúdil, nakoľko sa na škodlivom výsledku podieľali jednotlivé príčiny na oboch stranách a z hľadiska porušenia právnej povinnosti škodcom a poškodeným a neposúdil najmä to, o ako významnú povinnosť išlo, ako závažné bolo ich porušenie, aký vplyv malo na vznik škody, ale len mechanicky vypočítal jednotlivé porušenia žalobcu a žalovaného, odchýlil sa od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a vec nesprávne právne posúdil.

Preto sa žalobca pri vymedzení dovolacej otázky: „pýta odvolacieho súdu, či pri posúdení miery spoluzavinenia žalobcu na vzniku škody stačí, aby súd vymenoval jednotlivé porušenia žalobcu a žalovaného a porovnal ich počet, bez toho aby vysvetlil o ako významnú povinnosť išlo, ako závažné bolo ich porušenie, aký vplyv malo na vznik škody?“ „Dovolateľ mal za to, že sa odvolací súd odklonil od ním označeného rozhodnutia odvolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/213/2017.

21.1. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, sa odvolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľmi označeným existujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu, ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť odvolacieho súdu je zameraná na prijatie záveru, či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu.

21.2. Ak dovolateľ mal za to, že odvolací súd sa odklonil od rozhodnutí dovolacieho súdu, ktoré vymenoval v dovolaní (sp. zn. 3Cdo/213/2017), dovolací súd uvádza, že toto rozhodnutie vychádzalo z konkrétnych skutkových a dôkazmi podložených situácií a naviac dovolateľ zrejme zámerne neuviedol záver prijatý dovolacím súdom v tomto rozhodnutí a to, že ..“dovolací súd vzhľadom na uvedené je toho názoru, že posúdenie príčinnej súvislosti medzi porušením povinností zo strany žalobcu (nepripútanie bezpečnostným pásom počas jazdy) a vznikom škody je otázkou skutkovou, a tak ako ju žalobca vymedzil v dovolaní, nenaplnia dovolací dôvod uplatnený žalobcom v dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP“.

Tak tomu bolo i v predmetnom spore. Nie je preto možné prijať záver o tom, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej súdnej praxe.

21.3. Dovolací súd dospel naviac k záveru, že dovolateľ takýmto vymedzením z jeho pohľadu právnej otázky, napáda opätovne odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, tak ako to uplatnil pri dôvode prípustnosti podľa § 420 písm. f/ CSP, na čo mu poskytol dovolací súd odpoveď v bodoch 13. až 19. rozhodnutia a takto vymedzený dôvod prípustnosti z hľadiska obsahu § 421 ods. 1 písm. a/ CSP neobsahuje náležitosti v tomto ustanovení predpokladané (viď bod 25).

22. Dovolací súd, vychádzajúc z obsahu dovolania, mal za to, že dovolateľ, i keď to priamo neoznačil, má za to, že jeho mimoriadny opravný prostriedok je prípustný i z dôvodu, uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, keď dovolateľ uviedol viaceré otázky, ktoré neboli podľa jeho názoru dovolacím súdom dosiaľ vyriešené.

22.1. Pokiaľ dovolateľ zastáva názor, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí to v dovolaní tvrdiť a v spojitosti s tým vysvetliť svoje presvedčenie, že odvolací súd riešil dosiaľ dovolacím súdom neriešenú otázku. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil.

22.2. Pre posúdenie, či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej, a pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver dovolacieho súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

22.3. Všeobecne k právnym otázkam zadefinovaným dovolateľom vo vzťahu k stanoveniu miery zavinenia dovolací súd uvádza, že otázka miery zavinenia je vždy výsledkom posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé rozhodnutie o priznaní náhrady škody je založené na riešení individuálnych otázok, ktoré nemôžu byť považované za pravidlo pre iné prípady, a to i vo vzťahu k miere zavinenia. Posúdenie miery zavinenia žalobcu a žalovaného 2/ záviselo od úvahy súdu. Pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej, právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax dovolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto individuálnej otázky akou je určenie miery zavinenia, sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení východísk na určenie miery zavinenia postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej miery zavinenia zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy, keďže rozsah miery zavinenia nemožno exaktne kvantifikovať a vyčísliť.

23. K otázke vymedzenej žalobcom:“ či žalobca ako chodec na prechode pre chodcov porušil prevenčnú povinnosť ustanovenú v § 415 OZ, tým, že v bol účastníkom cestnej premávky pod vplyvom alkoholu ?“ dovolací súd uvádza, že v § 415 OZ zákonodarca vymedzil všeobecnú prevenčnú povinnosť a porušenie tejto povinnosti vedie k vzniku škody, ktorá je posudzovaná vždy individuálne v kontexte k okolnostiam vzniku škody. K uvedenému dovolací súd dopĺňa, že nemohlo ostať bez povšimnutia, že žalobca v čase nehody bol pod vplyvom alkoholu, ktorá skutočnosť mala vplyv aj na vznik nehody. V danom prípade išlo o jednu zo skutkových okolností, na ktorú sudy správne prihliadli pri určovaní miery zavinenia, a teda sa nejedná o právnu otázku od vyriešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

24. K otázke, : „, či pri určení miery zodpovednosti jednotlivých účastníkov dopravnej nehody za jej

vznik stačí, že súd posúdil iba prekročenie resp. neprekročenie max povolenej rýchlosti vodiča, alebo sa jeho povinnosťou bolo zaoberať aj otázkou, či vodič dodržal primeranú rýchlosť na danom úseku v zmysle § 15 č.1) zákona 315/1996 Z.z. ?“ dovolací súd uvádza, že ani takto vymedzená otázka nemá charakter otázky zásadného právneho významu, ktorej riešením by dovolací súd vytváral ustálenú právnu prax, ale je otázkou skutkovou, ktorú súdy musia zvažovať pri určení miery zodpovednosti ako otázku naostatok právnej, ktorá má vplyv na konečné rozhodnutie súdu. Navyiac na túto otázku dovolateľovi poskytli odôvodnenú odpoveď vo svojich rozhodnutiach oba nižšie súdy.

25. Dovolací súd napokon nepovažuje za opodstatnenú ani dovoláciu otázku, : „či žalobca ako chodec na prechode pre chodcov porušil povinnosť ustanovenú v § 53 ods. 2 zákona č. 315/1996 Z.z., tým, že vstúpil na prechod bez toho, aby sa presvedčil, či môže bezpečne prejsť vzhľadom na prichádzajúce motorové vozidlo a či toto jeho konanie je zároveň aj porušením povinnosti ustanovenej v § 3 ods. 2 písmena a) zák. 315/ 1996 Z.z. ?“

K takémuto záveru dovolací súd dospel na základe výkladu jednoduchého práva (easy case). Pre kategóriu takých právnych prípadov nevystáva potreba (požiadavka) vytvorenia alebo zjednotenia judikatúry dovolacím súdom. Relevantným pre tento prípad sú jasné a zrozumiteľné znenia právnych predpisov, ktoré opätovne vo všeobecnej rovine definujú porušenia povinnosti chodcov pri cestnej premávke a tieto je potrebné opätovne vykladať vo vzťahu k individuálnemu porušeniu, tak ako to bolo v danom prípade.

26. Dovolateľ ďalej vyvodzoval prípustnosť dovolania vo vzťahu k dovolaním napadnutým výrokom rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, vychádzajúc z obsahu dovolania. Uvedený výrok, aj keď je súčasťou výrokovej časti rozsudku, ktorým súd rozhodol vo veci samej, má charakter uznesenia. Dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

26.1. Pretože v § 357 písm. m/ CSP je uvedené uznesenie o nároku na náhradu trov konania, je v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o trovách konania (porovnaj napr. uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/71/2019, 7Cdo/276/2019, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 56/2017, bod 27 a pod.).

27. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že vymedzenie dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia, aké žalobca predkladá vo svojom dovolaní a aké z jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) možno vyvodíť, nezodpovedá spôsobu vymedzenia v zmysle § 431 až § 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje Civilný sporový poriadok za dôvod pre odmietnutie dovolania v zmysle § 447 písm. f/ CSP.

28. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu v časti namietajúcej vadu zmätočnosti (§ 420 písm. f/ CSP) ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, podľa § 447 písm. c/ CSP a v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. f/ CSP.

29. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.